

kuu pääwal seks kinnitud. Pärast teda oli aastal 1696 Johann Zimmermann õpetajaks, kes teiste wainuliku meeste abiga 1704—6 uue Testamenti Saksja keelest Eesti keele ümber tõlks. — Kui wene-wägi wiimist korda Tallinna al oli ja kindral Bauri käsu al aastal 1710 ennast Hartu mõisani oli ligistanud, andis Rootsiwäe walitseja ja Tallinna kubeneri asemil Palkul, käsku wärawatagused majad ja ajad Roosentrantsi uulitsast senni kunni Nunnewärawast saadik 1500 sülda kantjiteft, sõda tarwituse pärast ära põletada. Selle käsu täitmises sai ka Kaarli-kirik 22 Veituse kuu pääwal 1710 äralõhutud, kus juures siis hulk wanu ja ilusaid puid, mis ümber kiriku kaswasid, ka otsa saiwad.

Sõda ja kätt oli linnarahwast arwu järele väga pisuleseks teinud, siiski jäi ikka Toompä kogukond ühte seltsi ja saiwad endale aastal 1715 jälle uue õpetaja nimega Samuel Striiker, keda aga juba 1717 Wadise kihelkonda ära kutsuti. Üks jagu koguduseft ühendas ennast aastal 1724 Eesti allinna Wäa-kirikuga (pühawaimo kiriku) kogudusega. Teine jagu aga, mis aastal 1691 linna ligidalt küladest, Böelehtmest ja Keilast oliwad Kaarli kiriku kogudusesse astunud; läksiwad jälle maa kogudusesse tagasi. Järele jäänud jagu Toompä Eesti

koguduseft oli nüüd väga weike, ja kui wiimane õpetaja selle koguduseft Beeter Johan Faks aastal 1739 Tallinnast Rakweresse sai kutsutud, siis oli Eesti Toompä kogudus hoopis kokku suland.

Selle saea aasta sees tõusiwad aga jälle healed tõlama ja ruumi kitsus hulga koguduse liikmetele allinna Wäa-kirikus, murdis wiimaks enesele lahkuwuse teed jälle isekogudusesse heita. Seal juures tuli igamehele endise Jumala koea seisu paik meele, mis enne Geitlastel Toompä krundi peal on olnud, ja sellega ühes ka soow', endale jälle wana koha peale Jumala auuks uut kirikut ehitada ja endid ühendada. Mitmed mehed seadsiwad seda soowi kõrgema pailadesse ette, ja nüüd tuli kõige pealt küsimine, kelle jõuga uus kirik peab ülesse ehitud saama. Aga abi tuli mitmest poolt. Kõige esmalt andis Toompä kilde wähe maad endise kiriku paigast, platsi selle tarbeks ja lubas ka abi omast poolt lisada. Gestimaa mõisa wanemate kogu poolt tuli kaunis jagu abi, nõnda et aastal 1859 kiriku ehituse tarbeks juba kaunis jagu koos oli, ja selle läbi rahwa lootus kinnitud sai. Kõigekõrgemalt kinnituse luba uut kirikut Eesti Toompä kogudusele sai juul aastal 1862 kinnitud, mis peale juba 28 Oktoobri kuu pääwal sel samal aastal alustiwid uue Jumala koeale en-